

Akademia

Ćwiczenie nowoczesności | Exercising modernity | Modernität üben | לתרגל מודרניות

Warszawa–Berlin–Tel Awiw

#2019: The Commons & Communities

Formy wspólnotowości to myśl przewodnia drugiej edycji polsko-niemiecko-izraelskiego projektu **Ćwiczenie nowoczesności • Exercising modernity • Modernität üben • לתרגל מודרניות**. Jego częścią jest **Akademia Ćwiczenie nowoczesności** organizowana przez Instytut Pileckiego w partnerstwie z Liebling House – The White City Center (Tel Awiw), Instytutem Polskim w Tel Awiwie oraz Muzeum Miasta Gdyni. Spotkania w ramach **Akademii Ćwiczenie nowoczesności** odbywać się będą jesienią 2019 roku w Tel Awiwie, Warszawie, Gdyni, Berlinie i Weimarze.

Wspólnota, wspólnotowość, *the Commons* – jest wiele pojęć opisujących dobro wspólne i to, co kolektywne czy współdzielone. Zagadnienia dotyczące relacji społecznych w XX wieku, opartych na wspólnej tożsamości (historycznej, religijnej, narodowej czy klasowej), wspólnych interesach czy potrzebach, ale też na sporach o to, co wspólne, otwierają przestrzeń do dyskusji i stawiania pytań o znaczenie i sens wspólnoty w kształtowaniu się nowoczesnych państw, miast czy społeczeństw.

Z jednej strony ostatnie stulecie było naznaczone próbami podporządkowywania życia pojedynczego człowieka ideologicznym interesom grupy, zacieraniem tego, co jednostkowe i osobne, a także wrogością wobec „innych”, „obcych”. Z drugiej strony zaś to właśnie skupione wokół wspólnych wartości ruchy i ugrupowania społeczne czy wspólnoty polityczne potrafiły pokonywać systemy totalitarne, propagując ideę zachowywania równowagi pomiędzy tym, co odrębne, a tym, co wspólne. Zakorzenione w demokratycznych wartościach marzenie o nowoczesności skłaniało do unikania skrajności, w których absolutny punkt odniesienia dla świata polityki czy gospodarki stanowiłaby albo jednostka, albo grupa.

Jednocześnie teoria i praktyka demokratycznych państw w pierwszych dekadach XXI wieku, a także ich kultura pamięci, planowanie miast, ochrona środowiska, walka z ekstremizmami czy wyzwania globalizacji wyznaczają kolejny etap realizacji idei wspólnotowości, co wymaga nie tylko poszukiwania nowych możliwości jej wdrażania, lecz także weryfikacji założeń. Rośnie znaczenie dyskusji o różnych koncepcjach życia wspólnotowego i zamieszkiwania we wspólnocie. Zmiana sytuacji społecznej i stosunków międzyludzkich widoczna jest chociażby w procesie postępującej izolacji jednostek przy równoczesnym wyłanianiu się nowych modeli samoorganizacji, których powstawanie, zwłaszcza w dużych

miastach, powodowane jest różnymi czynnikami, także ekonomicznymi, m.in. wzrostem cen nieruchomości. Przeobrażenia te inspirują współcześnie do dyskusji o alternatywnych formach zamieszkiwania, pracy i spędzania czasu wolnego. Z pojęciami *the Commons* czy „wspólnotowość” powiązać można również rozważania nad odmiennymi od naszego społeczno-ekonomicznego modelu relacjami międzyludzkimi oraz nad marzeniami o sprawiedliwym, egalitarnym świecie. Wszystkie te wątki wyznaczają ramy ideowe zarówno dla historycznie rozumianej nowoczesności, jak i dla dzisiejszego sposobu myślenia o organizacji przestrzeni i życia społecznego.

Co „wspólnotowość” oznacza w różnych kontekstach geograficznych i politycznych? Jak dziś pojmujemy strukturę i tworzenie wspólnoty, a jak pojmowane były one w początkach XX wieku? Jakie były wyobrażenia o wspólnym życiu i przestrzeni wspólnej w okresie dwudziestolecia międzywojennego? Co myślano wtedy o roli instytucji społecznych oraz o tym, jak mogą się w przyszłości rozwijać relacje międzyludzkie?

Zagadnienia te chcemy przeanalizować w ramach drugiej edycji polsko-niemiecko-izraelskiego projektu **Akademia Ćwiczenie nowoczesności**. W szczególności będziemy przyglądać się stosowanym dziś i dawniej formom wspólnego zamieszkiwania oraz nowym formom gospodarki społecznościowej. W centrum naszego zainteresowania znajdą się:

- wspólnotowość jako jedna z fundamentalnych idei nowoczesności, także w wymiarze pamięci zbiorowej i tożsamości,
- wspólnotowe formy zamieszkiwania w Niemczech, Polsce i Izraelu, jak osiedla społeczne czy izraelski kibuc,
- formy samoorganizacji społecznej, jak kooperatywy i spółdzielnie,
- przestrzeń publiczną i poszukiwania współczesnej agory dla nowoczesnych demokracji.

W naszym projekcie planujemy skupić się na trzech perspektywach – polskiej, niemieckiej i izraelskiej – których odmienność wynika z innych doświadczeń historycznych i kulturowych.

Uczestnicy wezmą udział w zajęciach prowadzonych przez wybitnych artystów, kuratorów, architektów i badaczy: m.in. Mirosława Bałkę, Jacka Friedricha, Aleksandrę Kędziołek, Katarzynę Krakowiak, Grzegorza Piątka oraz zespół *Liebling House – The White City Center* (Shira Benyemini, Sharon Golan, Sabrina Cegła).

Oferujemy:

- bezpłatne uczestnictwo w Akademii, zapewnienie noclegów, wyżywienia i przejazdów,
- wykłady i warsztaty prowadzone przez uznanych, doświadczonych naukowców i twórców,

- interesujący program towarzyszący,
- dla absolwentów prawo zgłoszenia wypracowanego lub rozwiniętego w trakcie zajęć projektu badawczego albo artystycznego do organizowanego przez Instytut Pileckiego specjalnego programu stypendialnego, poświęconego zagadnieniom nowoczesności w XX wieku (szczegóły zostaną ogłoszone na początku 2020 roku).

Zgłoszenia:

Do udziału w programie **Akademia Ćwiczenie nowoczesności | Exercising modernity | Modernität üben | מודרניות לתרגל** mogą aplikować badacze i badaczki z obszaru humanistyki lub twórcy i twórczynie, którzy w momencie zakończenia rekrutacji nie będą mieć ukończonego 35. roku życia, pochodzący z Izraela, Niemiec lub Polski (albo rezydujący w tych krajach).

Kandydatów zapraszamy do przesyłania zgłoszeń za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres: apply@exercisingmodernity.com do 19.09.2019 roku do godz. 20.00. Prosimy o umieszczenie w tytule wiadomości dopisku „Akademia 2019”.

Zgłoszenie powinno zawierać:

1. podpisane i przesłane w formie skanu formularze:
  - oświadczenie o administratorze danych osobowych – załącznik nr 1,
  - oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych i wizerunku – załącznik nr 2,
2. biogram artystyczny lub naukowy i/lub portfolio,
3. odpowiedzi w formie trzech miniesejów (każdy maksymalnie na 1800 znaków ze spacjami) na pytania:
  - W jaki sposób temat tegorocznej edycji **Akademii Ćwiczenie nowoczesności** łączy się z Pani/Pana dotychczasowymi zainteresowaniami/pracą/badaniami/praktyką artystyczną?
  - Jakie są Pani/Pana oczekiwania wobec programu **Akademia Ćwiczenie nowoczesności** oraz prowadzących zajęcia?
  - Gdyby mógł Pan / mogła Pani zrealizować półroczny projekt badawczy/artystyczny związany z problematyką **Akademii Ćwiczenie nowoczesności** edycja 2019, to na czym miałby on polegać?

Dodatkowe informacje:

- Akceptowane języki dokumentów aplikacyjnych: angielski, polski i niemiecki.

- Przyjęte osoby zobowiązują się do wzięcia udziału we wszystkich zjazdach w ramach Akademii.
I zjazd: Tel Awiw (24–29.10.2019)
II zjazd: Warszawa i Gdynia (14–19.11.2019)
III zjazd: Berlin, Weimar (05–08.12.2019)
- Zajęcia i warsztaty będą prowadzone w języku angielskim.
- Informacje na temat Akademii **Ćwiczenie nowoczesności** znajdują się na stronie Instytutu Pileckiego (www.instytutpileckiego.pl) oraz www.exercisingmodernity.com.
- Ewentualne pytania bądź wątpliwości prosimy przesyłać na adres: contact@exercisingmodernity.com.
- Rozstrzygnięcie rekrutacji nastąpi do **23.09.2019 roku**, lista zakwalifikowanych zostanie zamieszczona na stronie internetowej Instytutu Pileckiego (www.instytutpileckiego.pl) oraz na stronie projektu: www.exercisingmodernity.com.
- Organizatorzy nie mają obowiązku uzasadniania decyzji komisji oceniającej. Nie przewidujemy procedury odwoławczej.
- W przypadku zakwalifikowania do udziału w projekcie treść tego dokumentu będzie załącznikiem do umowy zawieranej między kandydatem a Instytutem Pileckiego.